

1. AINEKAVA INGLISE KEEL (A keel - B2)

Nädalatundide arv 4 tundi, kursusi õppeaastas 4 (140 tundi)

1.1. Üldalused

Ainekava sisaldab üldaluseid ja lisa, milles on esitatud õpitulemused ja õppesisu.

1.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumi võõrkeele õpetuse eesmärk on, et õpilane:

- omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi;
- suhtleb sihtkeele kõnelejatega nende kultuuristandardeid järgides;
- on võimeline õpinguid jätkama võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
- analüüsib teadlikult oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

1.1.2. Õppeaine kirjeldus

Gümnaasiumiastmes õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt.

B2-keeleoskustasemega võõrkeelt õpib õpilane, kes on varasemate õpingutega jõudnud kõrgemale keeleoskustasemele (nt B1 põhikooli lõpus). Tema eesmärk on jõuda B2-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

Õpilase puhul, kelle võõrkeele oskustase on gümnaasiumisse õppima asumisel B2 loetakse gümnaasiumi lõpetades rahuldavaks õpitulemuseks B2.1. Heade õpitulemustega õpilane on sealjuures võimeline täitma osaliselt, ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (C1) taseme nõudeid.

B1-keeleoskustasemega võõrkeelt õpib õpilane, kes alustab õpinguid madalamalt keeleoskustasemelt (nt A2 põhikooli lõpus). Tema eesmärk on jõuda vähemalt B1-keeleoskustasemele, sõltumata sellest, kas õpitav keel oli põhikoolis A-, B- või C-keel või on õpilane inglise keelt õppinud väljaspool kooli.

Õpilase puhul, kelle võõrkeele oskustase on gümnaasiumisse õppima asumisel B1 loetakse gümnaasiumi lõpetades rahuldavaks õpitulemuseks keeletaseme B1.1 saavutamist. Heade õpitulemusega õpilane on sealjuures võimeline täitma osaliselt, ja väga hea õpitulemusega õpilane kõik B1.2-keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on võimeline osaliselt täitma ka järgmise (B2.1) taseme nõudeid.

Õpingute kohustuslike kursuste arv võimaldab õpilasel saavutada vastaval keeleoskustasemel inglise keeles rahuldava või hea tulemuse, olenevalt õppija võimekusest ning tema algsest keeleoskustasemest.

Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, suunatakse ja toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, nt väitluste, referaatide, uurimistöode, esitluste kaudu, sh multimeedia, suhtlusportaalid, blogid jne.

Õpilasi julgustatakse kasutama inglise keelt ka väljaspool keeletunde.

Gümnaasiumi keeletundides suheldakse peamiselt omandatavas võõrkeeles.

Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeelele.

Teemavaldkonnad ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade juures on rõhk õpilase suutlikkusel võrrelda Eesti ja omandatava keele maa kultuuriruumi. Teemasid käsitledes peetakse silmas kursuse keeletaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust.

Keeleteadmised ei ole omaette eesmärk, vaid pigem vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keelestruktuure õpitakse kontekstis.

Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhendatakse emakeeles ja inglise keeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele.

Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele.

1.1.3. Üldised õpitulemused kooliastmeti

Õpitulemused on kindlaks määratud Euroopa keeleõppe raamdokumendi alusel.

B1-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
- saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
- kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
- koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
- arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust,
- vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, Internetti), et otsida vajalikku
- infot ka teistes valdkondades;
- seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma
- õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Taotletav keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

Rahuldav õpitulemus kõigis osaoskustes (kuulamine, lugemine, kõnelemine, kirjutamine):

B1.1

Hea ja väga hea õpitulemus kõigis osaoskustes (kuulamine, lugemine, kõnelemine, kirjutamine): B1.2

Euroopa keeleõppe raamdokument <http://www.hm.ee/index.php?044980>

B2-keeleoskustasemega keel

Gümnaasiumi lõpetaja:

- mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- vestleb spontaanselt ja lodusalt sama keele emakeelse kõnelejaga;
- selgitab oma vaatenurka ning kaalub kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
- tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt seletavat sõnaraamatut, Interneti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
- seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
- seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonnaga kui ka teiste valdkondade teadmistega.

Taotletav keeleoskuse tase gümnaasiumi lõpus:

Rahuldav õpitulemus kõigis osaoskustes (kuulamine, lugemine, kõnelemine, kirjutamine):

B2.1

Hea ja väga hea õpitulemus kõigis osaoskustes (kuulamine, lugemine, kõnelemine, kirjutamine): B2.2

Euroopa keeleõppe raamdokument <http://www.hm.ee/index.php?044980>

1.1.4. Füüsiline õpikeskkond

1. Gümnaasium korraldab õppe vajaduse korral rühmades.
2. Gümnaasium korraldab õppe ruumides, kus on keeleõppe eesmärkide saavutamist toetav ruumikujundus koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega.

1.1.5. Hindamine

Õpitulemusi hinnates lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava üldosa ja teiste hindamist reguleerivate õigusaktide käsitlusest. Hinnangud on sõnalised (k.a hinnangud nagu „arvestatud“, „mittearvestatud“) ja numbrilised. Õpilase juures hinnatakse teadmisi ja oskusi

suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades tema teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Kursuste lõpus saab õpilane tagasisidet numbrilise hindena.

LISA

1.1 Keeleteadmised

LAUSEÕPETUS: Põimlauseid; fraaside ja lausete ühendamine; it/there lause algul; tingimuslauseid (I–III tüüp); kaudne kõne (aegade ühildumine, küsimused, korraldused, palved); kirjavahemärgid; sõnade poolitamise põhireeglid; sidesõnad (however, though). Õigekirjasüsteemi tajumine; teksti sidusus; võrdlus-, otstarbe-, põhjus-, tagajärg-, mööndus- ja mäarsõnalisi lauseid alustavad sidesõnad;

TEGUSÕNA: Harvemini esinevad ebareeglipärased tegusõnad; isikuline tegumood; umbisikuline tegumood; modaalteigusõnad; tuleviku väljendamise erivõimalused; tarind to+infinitiiv, ing-vorm. Isikuline tegumood; tegusõna mittepöördelised vormid; konstruktsioonid infinitiivi ja gerundiumiga; Kõik tegusõna aktiivi vormid;

NIMISÕNA: Ainsuslikud ja mitmuslikud nimisõnad; liitnimisõnad; erijuhud;

OMADUSSÕNA: Omadussõnade kasutamine rahvusest ja kodakondsusest kõneldes; eritüvelised võrdlusastmed; enough/too+omadussõna; omadussõna nimisõna funktsioon.

ASESÕNA: Umbmäärased asesõnad; umbisikulised asesõnad.

EESSÕNA: Enam kasutatavad eessõnalised väljendid; eessõnad viisimäärustes. Nimi-, tegu- ja omadussõnalised fraasid eessõnadega.

ARVSÕNA: Protsent; aritmeetilised põhitehted; kümnendmurrud; arvsõnad

MÄÄRSÕNA: Määrsõnade liigid ja võrdlemine; määrsõna koht lauses. Mitmetähenduslikud määrsõnad;

SÕNATULETUS: Liitsõnad; enam kasutatavad ees- ja järelliited nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks. Ees- ja järelliited nimi-, omadus-, tegusõnade moodustamiseks

1.2 Õpitulemused

1.2.1 Suuline tekstiloome

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab üldjuhul esitada ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi oma huvivaldkonna teemade piires, väljendades ennast lihtsate lausetega;
- oskab kirjeldada unistusi, soove;
- oskab ilmekalt vahendada raamatu või filmi sisu ja kirjeldada oma muljeid;
- oskab lühidalt põhjendada ning selgitada arvamusi, kavatsusi ja toiminguid;
- oskab esitada lühikesi ettevalmistatud teateid igapäevases tööolukorras;
- oskab vastata spontaansetele esinemisjärgsetele küsimustele, mõnikord võib paluda küsimust korrata.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab esitada selgeid, üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid mitmesugustel oma huvivaldkonna teemadel;
- oskab selgitada oma vaatenurka, vaagida erinevate seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi;
- oskab edastada üldisema sisuga teateid igapäevases töökorralduses. Kõne on mõistetav ja arusaadav;
- oskab spontaansetele esinemisjärgsetele küsimustele vastata ladusalt, sundimatult ilma, et kuulajatel tekiks mõistmisraskusi;

1.2.2 Kirjalik tekstiloome

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab kirjutada lihtsamaid seostatud tekste tuttavatel teemadel, ühendades lühemaid lauseid lihtsa järjendina;
- oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldada tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina;
- oskab kirjutada lühikesi lihtsamaid kirjatöid huvipakkuval teemal;

- oskab läbi mõelda, kuidas asja tuuma jm olulist sõnastada, vajadusel lihtsustades sõnumit;
- oskab tunnuste kaudu kirjeldada objekte, kui vajalik sõna ei meenu oskab katkenud vestlust uuesti alustada, muutes spontaanselt taktikat;
- oskab parandada oma kõnes ette tulevaid vigu, kui vestluspartner sellele tähelepanu juhib.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab kirjutada selgeid, üksikasjalikke tekste erinevate teemade piires, sünteesides mitmest allikast pärit infot;
- oskab ilmekalt kirjutada filmi või raamatu kokkuvõtet;
- oskab oma juttu läbi mõelda ja leida sobivad keelendid, et kuulajatele kirjeldus moonutusteta kohale jõuaks;
- oskab valida korrektse kõneregistri sihipäraseks suhtlemiseks kirja teel;
- oskab leida väljendusviisi, mis varjab lünki omandatud sõnavaras ja grammatikas;
- oskab parandada keelevääratusi ja vigu, kui ta neid märkab või kui need on põhjustanud möödarääkimist.

1.3.3 Kuulamistoiming

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- mõistab lihtsas sõnastuses faktiteavet igapäevaelu ja tööga seotud teemadel;
- suudab üldiselt jälgida pikema mõttevahetuse põhipunkte eeldusel, et kõnelus on üldkeelne ja hääldus selge;
- suudab jälgida loengut vm esinemist valdkonnas, kui teema on tuttav, sõnastus lihtne ja jutu ülesehitus selge;
- mõistab enamiku salvestatud ja ringhäälingus leviva materjali sisu, kui teema pakub huvi, kõne on selge ja jutt üldkeelne

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- suudab jälgida pikka juttu ja keeruka sisuga vaidlust juhul, kui teema on tuttav ja

vestluse suunda toetavad selged märksõnad;

- suudab vähese pingutuseta mõista, mida tema ümber räägitakse, aga võib pidada raskeks osalemist mitme võõrkeelt emakeelena kõneleja mõttevahetuses;
- mõistab normaalsel kiirusel edastatud üldkeelseid teadaandeid ja sõnumeid konkreetsetel ja abstraktsetel teemadel;
- mõistab enamikku asjalikest raadiosaadetest ning salvestatud ja ringhäälingus levivast materjalist, mis on üldkeelne ja ilmekas, lubades kõneleja meeleolu, tooni vm tabada;

1.2.4 Lugemistegevus

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- loeb lihtsat faktiteavet rahuldava arusaamisega, kui teema kuulub tema huvivaldkonda;
- mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklike kirju sellisel määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
- oskab leida ja mõista asjakohast teavet igapäevatekstides;
- mõistab käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest;
- mõistab erinevate seadmete selgeid ja lihtsaid kasutusjuhendeid;

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- loeb suurel määral iseseisvalt, kohandades lugemise viisi ja kiirust sõltuvalt tekstist ja lugemise eesmärgist ning kasutades sobivaid abimaterjale;
- loeb oma huvivaldkonnaga seostuvaid kirju ja saab aru asja tuumast;
- suudab kiiresti hõlmata pikki ja keerukaid tekste, keskendudes asjakohastele detailidele;
- mõistab kaasaegseid probleemartikleid ja ülevaateid, kus autorid väljendavad lahknevaid hoiakuid ja eriarvamusi;

1.2.5 Audiovisuaalne tegevus

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- mõistab suurt osa telesaadetest, lühi- ja dokumentaalfilmidest, pikematest videoklippidest, kui teema pakub huvi ning räägitakse suhteliselt aeglaselt ja selgelt.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- mõistab dokumentaalsaateid ja – filme ning enamikku muid filme, otseintervjuusid, vestlussaateid, telelavastusi vm, mis on üldkeelne. Sealjuures suudab keskenduda detailidele.

1.2.6 Keelehõlmamise strateegiad

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- suudab kontekstis mõista tundmatuid sõnu, kui teema kuulub tema huvivaldkonda.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab konteksti põhjal tuletada juhuslike tundmatute sõnade tähendust ja järeldada lausete mõtet, kui arutluse teema on tuttav.

1.2.7 Suuline suhtlus

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab avaldada arvamust, anda ja küsida infot igapäevaelu ja isiklike asjade kohta;
- saab hästi hakkama vestlusega, kui see puudutab tema tööasju ja huvialasid;
- oskab vahetada, üle küsida ja hinnata infot; tuleb toime vähem tuttavas olukorras ja oskab probleemi välja selgitada;
- suudab igapäevasuhtluses jälgida selgelt artikuleeritud kõnet, mõningaid sõnu või fraase võib siiski paluda korrata;
- oskab väljendada üllatust, rõõmu, kurbust, huvi ja ükskõiksust; oskab sellistele emotsioonidele reageerida;
- oskab avaldada arvamust mõnel abstraktsel või kultuuriteemal;

- saab hästi hakkama oma vaatekoha selgitamisega, kuid väitlemisel esineb raskusi;
- on võimeline jälgima, mida räägitakse. Oskab teiste öeldut peegeldada, et kindlustada vastastikust mõistmist;
- oskab küsida ja järgida üksikasjalikke juhiseid;
- oskab ettevalmistatud küsimuste toel viia läbi lühikest intervjuud. Suudab esitada mõne spontaanse küsimuse jutu käigus;

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- on võimeline ettevalmistuseta astuma vestlusesse kui kõneaine on tuttav;
- suudab igapäevases vestluses jälgida selge hääldusega pöördumist;
- oskab edastada tundevarjundeid ning rõhutada toimunu ja kogetu olulisust;
- suudab mõista suuremat osa kuuldust, kuid võib mõttevahetuses kõrvalseisjaks jääda, kui võõrkeelt emakeelena kõnelejad ei märka oma keelekasutust kohandada;
- suudab jälgida oma toimevaldkonda puudutavat arutelu. Mõistab üksikasju, millele rääkija tähelepanu pöörab;
- oskab kaasa aidata töö edenemisele, kutsudes teisi liituma, küsides nende arvamust;
- oskab selgelt ja üksikasjalikult kirjeldada, kuidas erinevaid toiminguid läbi viia;
- oskab läbi viia ettevalmistatud intervjuud, kontrollida ja üle küsida infot;

1.2.8 Kirjalik suhtlus

B1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab kirjutada isiklike kirju ja teateid, küsides lihtsat hädavajalikku teavet või edastades seda teistele.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab kirja panna sõnumeid ja arvamusi ning seostada neid teistelt kuulduga;
- oskab kirjutada kirju, mis vahendavad tundeid või kirjutajale tähtsaid sündmusi ja kogemusi;
- oskab kommenteerida partneri arvamust ja teateid;

1.2.9 Interaktiivsed strateegiad

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab alustada, jätkata ja lõpetada lihtsat silmast silma vestlust kui kõneaine on talle tuttav või huvipakkuv;
- oskab kasutada põhisojavara ja – strateegiaid, et vestlust või diskussiooni ülal hoida;

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal kõnevooru võtta, Oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda alati teha kõige kohasemal viisil;
- oskab üle küsida, kas on rääkijast õigesti aru saanud ja kahtluse korral selgitust paluda;

1.2.10 Tekstipädevus

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab võtmesõnadena teha loengumärkmeid, kui tegemist on tuttava teemaga ning tekst esitatud lihtsas sõnastuses ja selge hääldusega;
- oskab kokku panna eri allikatest pärineva info ja teha sellest teistele kokkuvõtte;
- oskab lühikesi lihtsas keeles tekste oma sõnadega kirja panna, kasutades originaalteksti sõnu ja järgida selle kulgu;

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- mõistab loogilise ülesehitusega loenguid kui teema on tuttav, oskab konspekterida olulisena tunduvaid seisukohti;
- oskab resümeerida ja kommenteerida nii tarbe – kui ka loovtekste, uudiseid, intervjuusid ja dokumentaalsaateid;
- oskab kokku võtta filmide sisu ja sündmustikku.

1.2.11 Suhtluspädevus

B 1 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab keelt piisavalt, et väljendada igapäevateemadel;
- valdab põhisõnavara, kuid teeb märkimisväärseid vigu, kui on vaja väljendada keerukat mõtet või kui olukord on võõras;
- kasutab tuttavas olukorras grammatiliselt üsna korrektset keelt, ehkki emakeele mõju on märgatav. Võib esineda vigu, kuid need ei takista mõistmist;
- hääldus on selge ja arusaadav kuid aegajalt on märgata võõrast aktsenti ja hääldusvigu;
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus ja teksti paigutus on sedavõrd korrektne, et ei sega jälgimist;
- oskab sõnastada mitmesuguseid vajadusi, kasutades sagedasi väljendeid ja neutraalset keelt;
- tunneb peamisi viisakusnõudeid, oskab neid täita;
- on teadlik kultuurierinevustest, oskab suhestada oma ja võõrast kultuuri ning tähele panna olulisemaid erinevusi kommetes, hoiakutes, väärtushinnangutes ja uskumustes;
- oskab kohandada oma väljendust, et tulla toime ebatüüpilistes ja keerulises olukorras;
- oskab alustada, jätkata ja lõpetada silmast silma vestlust, kui kõneaine on tuttav või huvipakkuv;
- oskab üsna ladusalt jutustada ja kirjeldada, väljendades mõtteid lihtsate lausete järjendina;
- oskab arusaadavalt väljendada, kuigi pikema kõnelõigu korral teeb sageli pause, et otsida sobivaid sõnu ja grammatilisi vorme sõnastuse korrigeerimiseks.

B 2 tase

Keelekursused läbinud õpilane

- oskab keelt piisavalt, et kirjeldada vajalikku sealjuures sõnu otsimata, väljendada seisukohti ja esitada põhjendusi;
- sõnakasutus on üldjoontes täpne; aegajalt võib küll sõnavalikul eksida, kuid see ei takista suhtlust;
- oskab tavaolukorras üsna õigesti kasutada tüüpkeelendeid ja moodustusmalle;

- on omandanud selge ja loomuliku häälduse ning intonatsiooni;
- kirjutamine ja kirjavahemärgistus on üsna korrektne, ehkki vahel on märgata emakeele mõju;
- oskab olukorra kohaselt väljenduda ja suudab vältida suuremaid sõnastusvigu;
- oskab paindlikult kasutada lihtsaid keelevahendeid, et edastada vajalikku infot;
- oskab kõnelust alustada ja sobival ajal vestlusesse sekkuda; oskab soovi korral vestlust lõpetada, kuid ei pruugi seda teha alati kõige kohasemal viisil;
- oskab kirjeldada peamisi seisukohti;
- oskab kasutada piiratud hulgal sidumisvõtteid, mis lubab ühendada üksikuid lauseid selgeks sidusaks tekstiks. Mõttekäik võib seejuures jääda mõneti katkendlikuks;
- oskab kõnetempo hoida enam – vähem ühtlase ka pikemate kõnelõikude korral;
- oskab üsna täpselt selgitada mõtte või probleemi tuuma.